شهرآرا
روزنامه شهر امید و زندگی
۳شنبه
۱۹ اسفند ۱۳۹۹
۲۵ رجب ۱۴۴۲
شماره ۳۳۴۲
SHAHRARANEWS.IR

درباره تالاب انزلی و خبرهای تلخی که بیانگر کاهش عمق آن از ۶ متر به ۱ متر است

می‌خواهم زنده بمانم

محبوبه عظیم‌زاده
M.azimzadeh@shahraranews.ir

روایت روز

حال این روزهای آن اصلا با گذشته قابل مقایسه نیست؛ گذشته‌ای که پر از سرسبزی و طراوت و زیبایی و حال خوب بود و این حال خوب را حتی از فاصله دور و به لطف عکس ها هم می شد کاملا احساس کرد. درست برعکس این روزها و این سال ها که تصاویرش نه تنها خرمی و شادابی قبل را ندارد، بلکه پر است از حس پژمردگی و یأسی که از آن بوی مرگ می‌آید. تالاب زیبای انزلی که همیشه از جذاب ترین مناظر آبی و طبیعی کشورمان بود، حالا هر روز بیشتر از قبل دارد با بی آبی و کم‌عمق شدن همان اندک آبش دست‌وپنجه نرم می کند. این اتفاق البته به گفته کارشناسان حوزه محیط‌زیست موضوع جدیدی نیست و بیش از یک دهه است که رخ داده و در جریان است. بااین حال، اقدام مناسبی برای احیا و جلوگیری از نابودی آن انجام نشده است و مهم ترین سندش، می شود همین تصاویر و وخامت اوضاعی که هر روز عیان تر از روز قبل است.

یک برنامه جامع لازم است نه اقدامات موقتی

مشابه هر سال، حالا مدتی است که تالاب انزلی و اوضاع بغرنج آن دوباره محل حرف‌وحدیث‌هاست. ایسنا در گفت‌وگویی که با نسیم طواف‌زاده، دبیر گروه هم‌اندیشی سازمان های غیردولتی تالابی کشور، داشته دوباره به این موضوع پرداخته و از علت‌ها و راه‌های مقابله با آن سخن گفته است. اما نکته مهم تری که طواف‌زاده ورای صحبت های همیشگی علل و راهکارها از آن سخن گفته و درواقع آب پاکی را روی دست همگان ریخته، این است که مقابله با مرگ تالاب و احیای آن با استفاده از روش‌های عمومی مانند برداشت از کف تالاب یا لای روبی، شدنی نیست، زیرا لای روبی بستر تالاب را به هم می زند و فایده‌ای ندارد. او در مقابل از این گفت که بهبود حال تالاب به یک برنامه جامع دراین زمینه نیاز دارد؛ یعنی درست همان نکته‌ای که جای خالی‌اش در همه این سال ها به شدت احساس می شده است: «یک برنامه جامع که در آن تمام نهادهای ذی ربط دراین زمینه با یکدیگر همکاری کنند تا با اقداماتی مانند تغییر الگوهای کشاورزی در حاشیه تالاب از ورود کود و سموم کشاورزی یا فاضلاب به این تالاب جلوگیری شود.» او حتی از این گفت که: «بارها بودجه هایی با هدف رسیدگی به تالاب انزلی تخصیص داده شده است و از طریق گزارش‌های سازمان مدیریت و برنامه ریزی دریافته‌ایم که این بودجه ها فقط به دلیل نبود برنامه‌ریزی برگشت خورده‌اند.»

تالاب به سازمان جنگل‌ها بازخواهد گشت

دراین میان که صحبت از کم‌آبی و خشک‌شدن تالاب انزلی بود، خبر رسید که سند تالاب انزلی به‌وزارت نیرو انتقال داده شده است. اتفاقی که درد دوچندانی روی درد کاهش عمق تالاب بود و باعث شد دوستداران محیط زیست کارزاری راه بیندازند و درخواست کنند که به‌صورت قانونی و از طریق مراجع قضایی، حریم تالاب تعیین تکلیف شود تا از دخالت های ارگان های دیگر دراین زمینه جلوگیری شود. حالا رئیس سازمان جنگل‌ها به‌صورت رسمی اعلام کرد که تالاب ها به هیچ‌وجه قابل واگذاری نیستند. او گفت درباره تالاب انزلی نیز اشتباه شده است و سند این تالاب به‌زودی به سازمان جنگل‌ها باز خواهد گشت. گروه‌های پیشرو در زمینه محیط زیست، پیش از این هم وفاداری‌شان را به این تالاب ثابت کرده بودند؛ وقتی که با عده‌ای از دانشجویان فعال دست‌به کار شدند، با قایق موتوری به دل تالاب زدند و حدود ۱۰۰ کیسه سنبل آبی را از تالاب جمع آوری کردند. یعنی یکی از گونه‌های مهاجم که بهترین راه مقابله با آن جمع آوری فیزیکی آن است. بااین حال، بسیاری از مردم هم که شاید تجربه فعالیت ویژه‌ای در حوزه محیط زیست ندارند، دراین زمینه کنشگر شدند و حتی فقط با یک توئیت خواهان رسیدگی به وضعیت این تالاب شدند: «تالاب انزلی یکی از سرمایه‌های ملی این سرزمین است. کاش دست‌اندرکاران کمی در حق این میراث‌های طبیعی و منحصربه‌فرد دل سوزی می کردند.» و «تالاب ها یکی از مهم ترین زیستگاه ها برای زادوولد ماهیان کوچک‌اند. در تالاب انزلی بیش از ۷۰ گونه ماهی شناسایی شده‌اند. این روند، انقراض همه گونه‌های این حوالی را به‌دنبال خواهد داشت.»

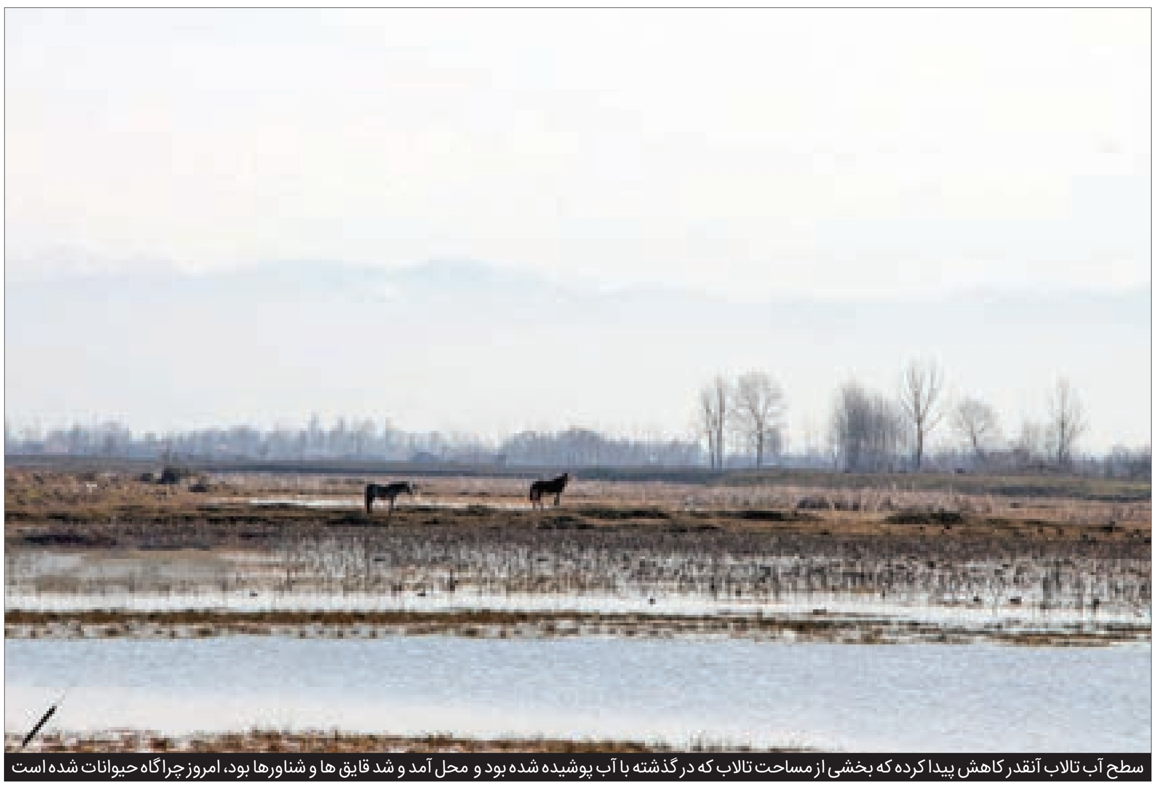
سطح آب تالاب آنقدر کاهش پیدا کرده که بخشی از مساحت تالاب که در گذشته با آب پوشیده شده بود و محل آمد و شد قایق ها و شناورها بود، امروز چراگاه حیوانات شده است

عکس: ایسنا

سال‌های سخت تالاب

حالا اگر خودتان هم دراین‌باره یک جست‌وجوی کوتاه در اینترنت بکنید، به‌راحتی متوجه می‌شوید که حال ناخوش این تالاب سابقه دارد. فاجعه برای تالاب، خشکی تالاب انزلی یا مرگ آن، همگی کلیدواژه‌هایی هستند که در دهه ۹۰ در رسانه‌ها از آن‌ها استفاده شده است. دی ماه همین امسال بود که نماینده بندرانزلی در مجلس، با تأکید بر اینکه تالاب درحال مرگ است، از این گفت که تالاب انزلی چند سالی است که میزبان فلامینگو و لک لک شده است، اما این مسئله جای خوش حالی ندارد، زیرا این پرنده‌ها برای صید به مکان های کم‌عمق می آیند. یک سال پیش و در مرداد ۹۸، نماینده مردم رشت در مجلس از ورود سالانه ۶۰۰هزار تن رسوبات به تالاب انزلی گفت و اینکه به‌دلیل ورود این رسوبات، هر سال عمق تالاب نیم‌متر کم می شود و این اتفاق تا آنجا پیش رفته که عمق شش متری تالاب اکنون به یک متر رسیده است. ۲سال پیش و در اسفند ۹۷، مدیر دفتر اکوسیستم‌های تالابی سازمان حفاظت محیط زیست اذعان کرد که در زمینه مدیریت وضعیت تالاب انزلی عملکرد مثبتی نداشته‌اند. یعنی درست همان روزهایی که با وجود تمام اعلان خطرها در زمان های پیش از آن، عمق تالاب در عمیق ترین بخش ها هم به زوال رفته بود. قبل تر، در سومین سال دهه ۹۰، مدیرکل حفاظت محیط زیست گیلان از همین اوضاع بغرنج گفت و اینکه به‌دلیل برداشت های بی رویه از قسمت های بالادست، بهره‌برداری از جنگل‌ها و تغییر کاربری ها، سالانه حدود ۳۰۰هزار تن رسوبات وارد حوضه تالاب انزلی می شود. حالا هم که داریم واپسین روزهای سال ۹۹ را از سر می گذرانیم، آش همان آش است و کاسه همان کاسه.
البته قصه غم‌انگیز تالاب‌ها فقط در مورد تالاب انزلی صدق نمی‌کند. تالاب هورالعظیم، شادگان، پریشان، بختگان و ... هم اوضاع چندان مناسبی ندارند. چه در بحث سوءمدیریت‌هایی که منجر به خشکی و کم‌آبی آن‌ها شده و چه زمانی که پای وزارت نیرو به‌میان می‌آید و ماجرای تملک بستر رودخانه‌ها و تالاب‌ها.

واکسن به نوبت!

محمدناصر حق‌خواه
Mn.haghkhah@shahraranews.ir

در پی انتشار خبر ورود واکسن کرونا به ایران و شروع تزریق به کارکنان درمان، یکی از نگرانی‌هایی که به‌شدت مطرح بود، احتمال تزریق بعضی افراد بی‌ربط به کارکنان درمان یا گروه‌های حساس، با استفاده از رانت و رابطه با آدم‌های دست‌اندرکار بود. اتفاقی که اگر می‌افتاد، حق خیلی از افرادی که باید در اولویت باشند، ضایع می‌شد. این نگرانی پس از مدتی به شایعه‌ای تبدیل شد که طبیعی می‌نمود، چون هر نگرانی بین مردم دیر یا زود شایعه‌ای می‌سازد. در این مدت، افرادی ناشناس در فضای‌مجازی یا در تاکسی و صف نان از تزریق واکسن به بعضی‌ها می گفتند، اما این شایعه به‌تدریج به یک خبر تبدیل شد که باید دنبال صحت‌وسقم آن برویم. خبرگزاری میزان در خبری نوشته بود: «برخی افراد مدعی شدند که بستگان بعضی مسئولان بیمارستان‌ها در مرحله اول واکسیناسیون، بدون نوبت واکسن دریافت کردند.» اما ماجرا دقیقا چیست و این خبر از کجا نشئت می گیرد؟ ماجرا از این قرار است که هر بیمارستان برای تزریق واکسن به کارکنان درمان خود سهمیه مشخصی دارد و چنان‌چه یکی از اعضای کادر درمان که در اولویت تزریق واکسن قرار دارد، هنگام تزریق حضور نداشته باشد یا نخواهد این نوع واکسن را بزند، مسئولان بیمارستان سهمیه آن شخص را به فرد دیگری ازجمله اقوام و آشنایان خود اختصاص می‌دهند. البته که این موضوع هنوز ثابت نشده است، اما انتشار این خبر حساسیت عده‌ای را برانگیخت و سؤال‌های زیادی در فضای‌مجازی بین کاربران ردوبدل شد. کاربری نوشته بود: «به‌سلامتی، بهونه هم جور شد دیگه! نبودی زدیم به یکی دیگه. حالا اون یکی کیه؟» کاربر دیگری نوشته بود: «عجب. دقیقا زمانی که واکسن بازشده، پسرخاله رئیس هم اونجا بوده. بعد رئیس گفته اه پسرخاله اتفاقا همین الان پیش پای شما یه واکسن باز کردیم که مشتری نداره. قسمت شما بوده!»
اما در جواب این نگرانی‌ها، حسین کرمانپور، مدیرکل روابط عمومی سازمان نظام‌پزشکی، مصاحبه‌ای کرده و گفته است: «به‌احتمال چنین چیزی درست است، زیرا این واکسن‌ها یخ‌زده هستند و هنگامی که از حالت یخ‌زده درمی‌آیند، اگر تزریق نشوند، باید دور ریخته شوند و به همین دلیل برای اینکه واکسن‌ها در چنین وضعیتی دور ریخته نشوند که البته خیلی به‌ندرت پیش می‌آید و اگر برنامه از پیش تعیین‌شده و غرض‌ورزی در کار نباشد، در آن لحظه شخصی را پیدا می کنند و واکسن را به او می‌زنند.»
پس تا اینجای کار تقریبا مطمئنیم که چنین اتفاقی افتاده است و نمی‌توان آن را شایعه بی‌اساس دانست، اما سؤال اصلی این است که در چه حجم و چه اندازه‌ای این اتفاق افتاده است؟ به‌طبع پاسخی به این سؤال وجود ندارد، اما نکته نگران‌کننده این است که چرا اعتماد عمومی این‌قدر کم است؟ شاید حجم زیاد خبرها درباره رانت‌های اقتصادی و فسادهای بزرگ و کوچکی که خیلی وقت‌ها به جواب درستی نرسیده‌اند، بین مردم این نگرانی را دامن زده است که شاید حالاحالاها واکسن به آنان نرسد، حتی اگر حجم واکسن‌هایی که در این خبر تأیید شده که به بعضی‌ها زده شده است، کم باشد. اما نگرانی مردم خیلی بیشتر از این حرف‌هاست، طوری که انگار حجم و شدت تخلف نیز خیلی بیشتر از حرف‌هاست. به‌هرحال نظارت بر تزریق در دست ما نیست و مسئولان خودش را دارد، چیزی که مهم است، ذهنیت عمومی درباره رانت‌بازی و اولویت رابطه بر قوانین است که با هر خبری یک موج سهمگین نارضایتی و نگرانی می‌سازد.

Tweets

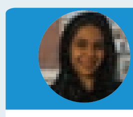

سمیه سایش | خبرنگار تجارت‌نیوز
@somayeh_sayesh

برخی رسانه ها رفتند فروش گوشت قسطی رو تکذیب کردند. طبق پیگیری‌های تجارت‌نیوز گوشت قسطی در تهران و اصفهان فروخته می‌شه و این عکس رو یکی از مخاطب‌ها برای ما ارسال کرد.

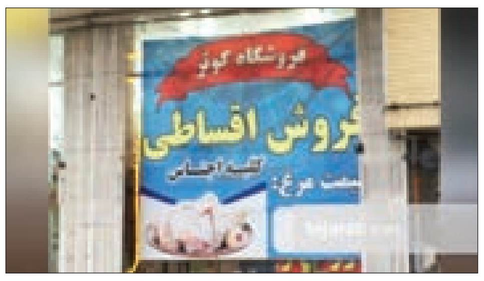

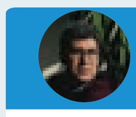

هیوا یوسفی | روزنامه‌نگار
@YouHiwa

وزارت ورزش امسال ۸میلیارد تومان صرفه‌جویی داشته، به‌دلیل درایت مدیران وزارتخانه؟ شوخی‌ش هم زشته! دلیلش کرونا بوده که کلی از مجامع الکی رو تعطیل کرده و مجبورشدن آنلاین برگزار کنن.

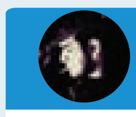

فریور خراباتی | طنزنویس
@Farivarkharabat

اینکه ما وارد بورس نشدیم به این دلیل نبود که باهوش بودیم، اون موقع هم مثل الان بی‌پول بودیم!

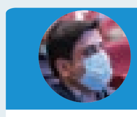

علیرضا وهاب‌زاده | خبرنگار
@vahabzadeh_ali

وسط این‌همه خبر تلخ، دیشب صدای گریه یک نوزاد تمام بیمارستان رازی اهواز را پر از شادی و امید کرد. مادر مبتلا به کروناست و بعد از سه بارداری ناموفق، دیشب ساعت یک بامداد، درست وسط بحرانی‌ترین بیمارستان کشور فرزندش چشم به جهان گشود. خداروشکر حال مادر و پسر خوب است.

جدول شماره: ۳۱۶۱

طراح: محمدرضا علیزاده

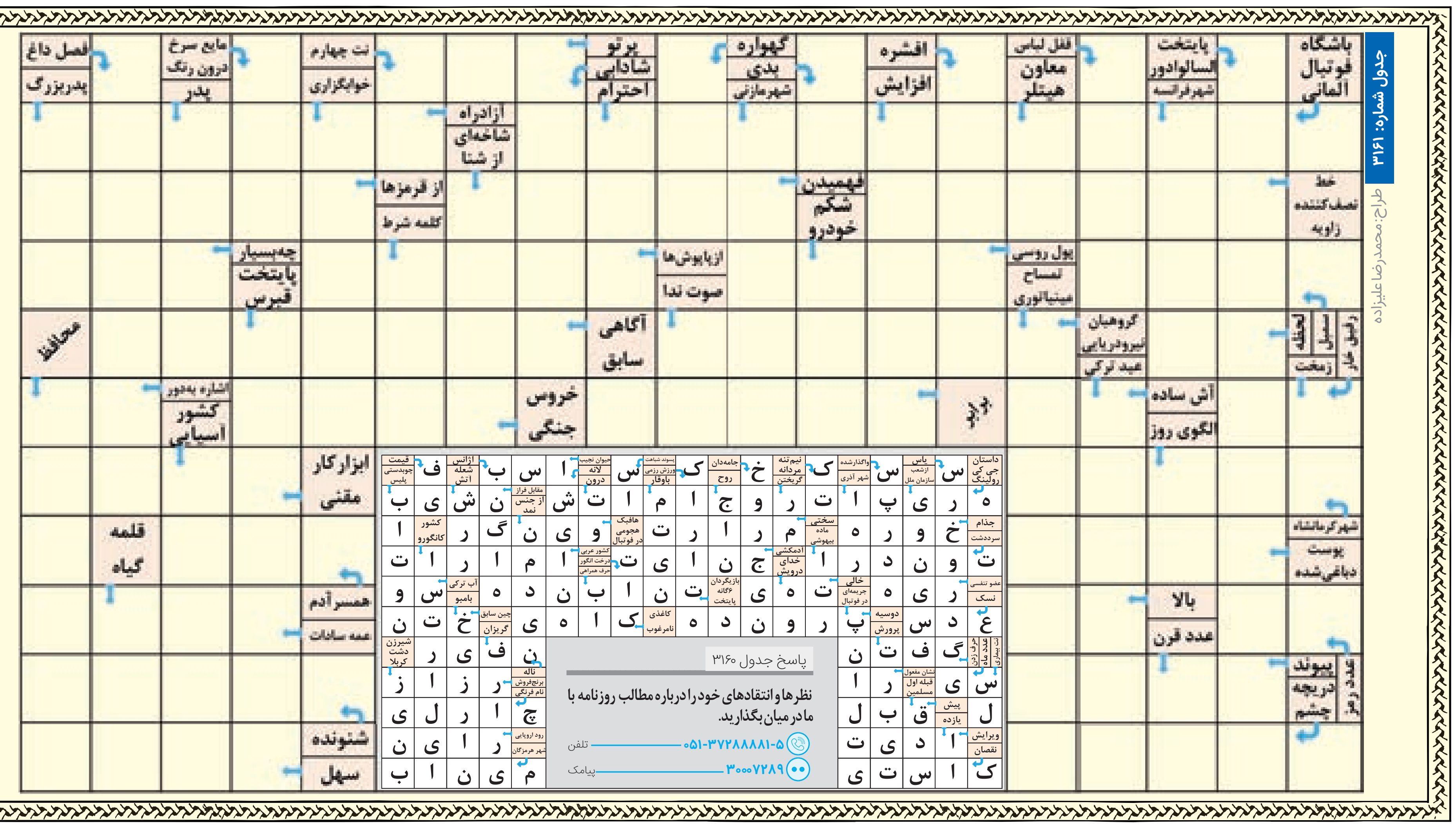

پاسخ جدول ۳۱۶۰

نظرها و انتقادهای خود را درباره مطالب روزنامه با ما در میان بگذارید.
تلفن ۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵
پیامک ۳۰۰۰۷۲۸۹

سودوکو شماره ۵۱

۷	۱	۸			۲	۳		
۹			۱					۵
۵	۲		۳			۶		
۶			۷	۲	۳		۱	۴
	۴	۲	۹	۵	۱			
	۳		۶		۸	۹		۲
۳						۴		۷
		۹		۷	۶			
		۱	۴			۵		

پاسخ شماره ۵۱

۷	۱	۸	۵	۶	۲	۳	۴	۹
۹	۶	۳	۱	۸	۴	۲	۷	۵
۵	۲	۴	۳	۹	۷	۶	۸	۱
۶	۹	۵	۷	۲	۳	۸	۱	۴
۸	۴	۲	۹	۵	۱	۷	۳	۶
۱	۳	۷	۶	۴	۸	۹	۵	۲
۳	۸	۶	۲	۱	۵	۴	۹	۷
۴	۵	۹	۸	۷	۶	۱	۲	۳
۲	۷	۱	۴	۳	۹	۵	۶	۸